O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BOBUR NOMIDAGI
ANDIJON DAVLAT UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”
_____
O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor
B. Axmedov
“_____”_____2025-yil

MENEJMENT KAFEDRASI

“OPERATSION MENEJMENT”

FAN SILLABUSI

(OPEMAN6)

Bilim sohasi:	400000 – Biznes, boshqaruv va huquq
Talim sohasi:	410000 – Biznes va boshqaruv
Ta’lim yo’nalishi:	60410800-Menejment

Andijon – 2025

© Ushbu hujjat Zahiriddin Muhammad Bobur nomidagi Andijon davlat universiteti mulki hisoblanadi va uni oluvchilar uchun maxfiy bo‘lib, to‘liq yoki qisman nusxa ko‘chirishi, tarqatilishi va ko‘paytirilmasligi yoki uchinchi shaxslarga berilmasligi kerak. Ushbu materialni ko‘paytirish, tarqatish, nushalash, oshkor qilish, o‘zgartirish, tarqatish yoki nashr etishning har qanday shakli qat’oyan ma’n etiladi.

Kun	
Avgust 2025	Ushbu sillabusi Zahiriddin Muhammad Bobur nomidagi Andijon davlat universiteti Kengashining 2025-yil “_____”avgustdagi № 1-sonli yig’ilish bayoni bilan ma’qullangan.
	Tuzuvchi Rustamova Sayyora Xatamovna, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), v.b.dotsent +998912870005
	Taqrizchilar G.A.Zufarova – Andijon davlat texnika instituti “Iqtisodiyot” kafedrasi dotsenti, iqtisodiyot fanlari nomzodi M.G‘Abdullayev - Andijon davlat universiteti “Iqtisod va moliya” kafedrasi dotsenti, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)

Mundarija

OPEMAN6: OPERATSION MENEJMENT 4
1. Fan tavsifi 4
2. Fanning dastlabki rekvizitlari 4
3. Fanning maqsadi 4
4. Ta'lim berish natijalari 4
5. Ta'lim berish usullari 5
6. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar 5
7. Adabiyotlar 5
8. Soatlar/Kreditlar 6
9. Fanning tarkibiy tuzilishi 6
10. Talabalar bilimini baholash 8
11. Akademik talablar 8

OPERATSION MENEJMENT: (OPEMAN6)

1. Fan tavsifi

Talabalarda “Operatsion menejment” (OM) tizimi mazmunini tushunish turli ma’muriy va ishlab chiqarish jarayonlarini baholash samaradorligini ta’minlaydi, mutaxassislar, menejerlarning kelajakda o‘sishi istiqbollarini ochadi. Mazkur sohani o‘rganishda TQM (umumiy sifat menejmenti), JIT (“o‘z vaqtida”), Lean Production (tejamkor, samarali ishlab chiqarish), Inventory Control (zaxiralarni boshqarish), Aggregate Planning (majmuali rejalashtirish), kalendar rejalashtirish, mehnatni tashkil qilish, jarayonlarni boshqarish kabi bir qancha bo‘limlarga alohida e’tibor qaratilgan bo‘lib, operatsion qiymat tahlili, biznes jarayonlar va operatsiyalarni yaxshilash, benchmarking, ko‘rsatkichlarning balanslashtirilgan tizimi (BSC), qo‘shilgan qiymat zanjiri (SCM), mijozlar bilan munosabatlarni boshqarish tizimi (CRM) va boshqa xususiyatlarni taxlil qilish va baholash ko`nikmalarini shakllantirishdan iborat.

2.Fanning dastlabki rekvizitlari

Ushbu fan uchun oldindan bilim (prerekvizitlar) talab etilmaydi.

3.Fanning maqsadi

Fanning asosiy maqsadi menejmentning nazariy va amaliy ifodalarini joriy qilish, operatsion menejmentning o‘ziga xos xususiyatlari, operatsion menejmentda rejalashtirish va jarayonlarni modellashtirish, JIT tizimini korxona amaliyotida qo‘llash asosida operatsion rejalashtirishni takomillashtirish, mehnatni to‘g‘ri tashkil qilish va ishlash jarayonlarini kalendar rejalashtirish bo‘yicha nazariy va ilmiy mushohadalarni o‘rgatishdan iborat.

4.Ta’lim berish natijalari

Ushbu fanni muvaffaqiyatli tugatib, talabalar quyidagi ko‘nikmalarga ega bo‘ladi:

- tashkiliy muvaffaqiyatga hissa qo'shish, shuningdek, yuqori darajadagi ba'zi umumiy to'siqlar
  yengish bo‘yicha **ko‘nikmalarga ega bo‘lish**;
- tashkilotlar ichida muvaffaqiyatga erishish uchun o'zini qanday tutganiga e'tibor qaratish, ularning tashqi muhiti va ular o'z odamlarini qanday tashkil qilishlari va rag'batlantirish bo‘yicha **tasavvurga ega bo‘lishi**;
- tashkilot rahbarlari qanday qilib g'alaba qozonish strategiyalarini ishlab chiqishlarini o'rgatish va keyin ularning tashkilotini tuzilmalarni, ijtimoiy munosabatlarni, vazifalar, inson resurslari amaliyoti qo‘llash bo‘yicha ko‘nikmalarga ega bo‘lish.
- tashkilot rahbarlari va menejerlari oldida turgan muammolarni aniqlash, doimo rivojlanib borayotgan sanoat oldida to'g'ri qarorlar qabul qilishga harakat qilish bo‘yicha biliomga ega bo‘lish;
- talabalarning boshqaruv va etakchilik qobiliyatini mustahkamlashdir potentsial ularni murakkab tashkilotlar qanday ishlashini tushunish;
- ishga doir etika va etiket haqida tasavvur va bilimga ega bo`lish.

5. Ta’lim berish usullari

– real vaziyatga asoslangan amaliy ishlarni bajarish;

– esse, tezis va maqolalar yozish;
– vaziyatli topshiriqlarni (keys-stadi) yechish;
– jarayonli-yo‘naltirilgan ta’lim;
– muhokamalarda ishtirok etish;
– kichik guruhlarda ishlashni tashkil etish;
– loyiha ishini bajarish;
– mustaqil ishlarni bajarish;
– taqdimot tayyorlash;
– turli darajadagi testlarni yechish;
– so‘rov o‘tkazish;
– muammoni hal qilish.

6. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar

1. Ishlab chiqarishni diversifikatsiyalash va modernizatsiyalash
2. Sanoat korxonalarida kichik biznes bilan kooperatsiya aloqalarini rivojlantirishning asosiy yo‘nalishlari
3. Sanoat korxonalarida kichik biznesni rivojlantirish yo‘llari
4. Kichik biznes va hususiy tadbirkorlik subyektlariga innovatsion texnologiyalarni tadbiq etishni rag‘batlantirish mexanizmini tashkil qilish
5. Ishlab chiqarish faoliyati operatsion menejment obyekti sifatida
6. Ishlab chiqarishda operatsiyalarni boshqarish mohiyati
7. Operatsiyalar tadqiqotlarni o‘tkazish va matematik modellar
8. Ishlab chiqarishni operativ boshqarish
9. Yangi mahsulotni rejalashtirishni boshqarishni tashkil etish
10. Zahiralarni boshqarish
11. JIT (just in time) tizimi va logikasi
12. Avtomatlashgan loyihalashtirish va ishlab chiqarishni boshqarishni avtomatlashgan tizimi
13. Sifat boshqaruvi va benchmarking
14. Resurslarni rejalashtirish mohiyati
15. Mehnat taqsimoti va kompetensiyalarini ajratish
16. Menejment samaradorligi
17. Mehnat jarayoni va menejment globalizatsiyasi
18. Zahiralarni boshqarishda operatsiyalar menejmenti va ularning tarmoqli modeli
19. Menejmentda tashkiliy madaniyat va uning rivojlanishi
20. Mahsuldorlikni boshqarish

7. ADABIYOTLAR

Asosiy adabiyotlar:

1. Sattarova N.T. Operatsion menejment [Matn]: o‘quv qo‘llanma / Samarqand iqtisodiyot va servis instituti – Samarqand.: “STEP-SEL” MCHJ nashriyoti, 2024 - 290 bet.
2. Indian Institute of materials management Operations management 2024 ISBN 97893-91540-84-5
3. Azim Abbas and Seyed Goosheh Fundamentals of Operations Management Copyright © 2024

Qo‘shimcha adabiyotlar:

1. Operatsion menejment: darslik / M.G. Umarxodjayeva; O'zbe kiston Respublikasi Oliy va o"rta maxsus ta'lim vazirligi. - Toshkent: O'zbekiston faylasllflari milliy jamiyati nashriyoti, 2014. - 368 b.

2. N.Q. Yo‘ldoshev.Menejmentga kirish.Darslik.– / T.: «Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi», 2021. 392 бет.
3. Book: Principles of Management. LibreTexts. This text was compiled on 03/13/2025
4. Dr. Deepti Abrol Ms. Jyoti Sharma Dr. Kamini Dutta Dr. Ritika Sambyal . PRINCIPLES OF MANAGEMENT © Directorate of Distance Education, University of Jammu, Jammu, 2020

Axborot manbalari:

1. www.gov.uz - O‘zbekistan Respublikasi hukuma tportali.
2. www.lex.uz - O‘zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma`lumotlari milliy bazasi.
3. www.trading economics.com – ekonomicheskie pokazateli.
4. Management and Organizations - Sample Syllabus

8. Soatlar/Kreditlar

4 semestr kredit modul miqdori – 5 ECTS

Ta’lim turi	Ma’ruza	Amaliy mashg‘ulot	Laboratoriya	Mustaqil ta’lim	Jami
Kunduzgi	24	36	0	90	150
Yillik, jami	**24**	**36**	**0**	**90**	**150**

9. Fanning tarkibiy tuzilishi

Kunduzgi:

T/r	Mavzular	Ma’ruza, amaliy va seminar mashg‘ulotlar rejasi	Soatlar		
			Ma’ruza	Amaliy	Mustaqil ta’lim
1	Operatsion menejmentning mohiyati	1. Fanga kirish 2. Dunyo miqyosidagi kompaniyalarda operatsion menejment va operatsion qiymat tahlili 3. Operatsion qiymat tizimi	2	2	6
2	Kompaniyaning operatsion strategiyasi	1. Operatsion strategiyaning dolzarbligi . 2. Servis strategiyasi	2	2	6
3	Kompaniyaning operatsion strategiyasi	3. Servis jarayonlarining ishlab chiqarish jarayonlaridan farqi 4. Operatsion strategiya va kompaniya transformatsiyasi	2	2	6
4	Samaradorlikning tayanch ko'rsatkichlari (stk) asosida operatsion	1. BALANCED SCORECARD konsepsiyasi asosida kompaniyani operatsion boshqarish 2. BALANCED SCORECARD konsepsiyasining asosiy elementlari	2	4	6

	strategiyani amalga oshirish	3. Yangi konsepsiyaning realizatsiya jarayoni 4. Korporatsiya samaradorligi monitoringi .			
5	Operatsion qiymat tahlilidan foydalangan holda tovar va xizmatlarni ishlab chiqarish va loyihalashtirish	1. Mahsulot va xizmatlarni loyihalashtirish va ishlab chiqish jarayonining dolzarbligi va xususiyatlari. 2. Loyihalashtirish jarayoni 3 ABS-injiniring.	2	4	6
6	Sifat boshqaruvi va benchmarking	1. ISO 9000 xalqaro standartlari va faoIiyat takomillashuvi modeIi 2. ISO 9004:2000 standarti asosida kompaniyani baholash modeli 3. Faoliyat takomillashuvi modeli . 4. To'qimachiIik korxonasi etalonini ishlab chiqish.	2	4	6
7	Sifat boshqaruvi va benchmarking	1. Etalonning tayanch ko'rsatkichlari 2 Shest sigm» sifat boshqaruvi metodikasi 3. Iste'mol talablarini boshqarish. . 4.Sifatning joriy ko'rsatkichlarini o'ichash. 5.Shest sigm» tizimi bo'yicha biznes jarayonlarni takomillashtirish	2	4	6
8	Prognozlashtirish va rejalashtirish	**1.** Prognozlashtirish. **2.** Rejalashtirish 3. Ishlab chiqarish quvvatlarini rejalashtirish	2	2	6
9	Qiymat yaratish zanjirini boshqarish (scm)	1. Qiymatlarni yetkazib berish zanjiridagi o'zaro la'sir. 2. Mijozlarga oriyentatsiya (yo"naltirilganlik) 3. Tovar va xizmatlar yetkazib herish zanjirini takomillashtirish	2	4	6
10	Operatsion menejmentda jarayonlarni boshqarish	1. Jarayonlarni boshqarishning mohiyati 2. Hiznes jarayonlar reinjiniringi bosqichlarining tahlili 3. Jarayonlarni tushunish .	2	2	6
11	Jarayonni tasvirlash	1. Kompaniya faoliyatining korporativ modeli haqida holatlarni ishlab chiqish va modellashtirish. 2. Modellashtirishning korporativ slilndartlari 3. Jarayonlar xaritasini yaratish.	2	4	6
12	Jarayon va operatsiyalarni takomillashtirish tamoyillari	1. Jarayonlarni uzluksiz yaxshilash . 2. Jarayonlarni yaxshilash tamoyillari	2	2	6
Jami soat			**24**	**36**	**90**

10. Talabalar bilimini baholash

Maksimal va saralash ballari	**Ma'ruza mashg'ulotlarida 30 ball**		**Amaliy, seminar, laboratoriya mashg'ulotlarida 30 ball**		**jami**	**Yakuniy nazorat**	Jami
	Oraliq nazoat uchun	Mustaqil ta'lim	Joriy nazorat uchun	Mustaqil ta'lim	60	40	100

Maksimal bal 100%	15	15	15	15			
Saralash bali 60%	Saralsh bali 36 ball						
Nazoratni o‘tkazish muddati va shakli	Fanning 70 foiz o‘zlashtirilganda (yozma, amaliy ish, og‘zaki)		Amaliy, seminar, laboratoriyamashg‘ulotlar davomida			Fakultet dekani tomonidan tasdiqlangan grafik asosida, YN jarayoni test shaklida HEMIS platformasi orqali amalga oshiriladi (ayrim fan xususiyatlari dan kelib chiqib YN turi boshqa shakllarda ham o’tkazilishi mumkin)	

Talabaning semestr davomida fan bo‘yicha to‘plagan umumiy bali har bir nazorat turidan belgilangan qoidalarga muvofiq quyidagi formula orqali hisoblanadi:

YaB=JN+ON+YaN

Bu yerda:

JN — joriy nazorat; ON — oraliq nazorat; YaN — yakuniy nazorat.

Eslatma: dars mashg‘ultotlaridagi ishtiroki, joriy nazorat va oraliq nazoratlar uchun ajratilgan jami ballar (60 ball) ning kamida 60 foizi (36 ball)ni to‘play olmagan talabaning yakuniy nazoratga kirishiga ruxsat berilmaydi.

11. Akademik talablar

O‘qituvchi va talaba o‘trasidagi o‘zaro munosabat samimiy va beg‘araz bo‘lishi lozim, talaba mustaqil bajargan topshiriqlarni belgilangan tartibda elektron pochta yoki o‘quv platforma orqaliyuboradi va javobni ham shu tartibda oladi. Belgilangan muddatda bajarilmagan topshiriqlar qayta qabul qilinmaydi. O‘qituvchi talaba tomonidan bajarilgan topshiriqlarni antiplagiat dasturida tekshiradi, originallik darajasi 70 foizdan past bo‘lgan ishlar baholash uchun qabul qilinmaydi. Talabaning bajargan topshirig‘i 2 martagacha antiplagiat dasturida tekshirilishiga imkoniyat beriladi, natija talab darajasida bo‘lmasa, ish qabul qilinmaydi.

O‘quv-uslubiy boshqarma boshlig’i: **F. Odilov**

Fakultet dekani: **S. Ismailov**

Kafedra mudiri: **U. Maraimova**

Tuzuvchi: **S. Rustamova**